ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ദശമസ്കന്ധേ സപ്തപഞ്ചാശത്തമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ദശമസ്കന്ധേ സപ്തപഞ്ചാശത്തമോഽധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
വിജ്ഞാതാർഥോഽപി ഗോവിന്ദോ
ദഗ്ധാനാകർണ്യ പാണ്ഡവാൻ।
കുന്തീം ച കുൽയകരണേ
സഹരാമോ യയൗ കുരൂൻ ॥ **1** ॥

ഭീഷ്മം കൃപം സവിദുരം ഗാന്ധാരീം ദ്രോണമേവ ച।
തുൽയദുഃഖൗ ച സംഗമ്യ ഹാ കഷ്ടമിതി ഹോചതുഃ ॥ **2** ॥

ലബ്ധ്വൈതദന്തരം രാജൻ ശതധൻവാനമൂചതുഃ।
അക്രൂരകൃതവർമാണൗ മണിഃ കസ്മാന്ന ഗൃഹ്യതേ ॥ **3** ॥

യോഽസ്മഭ്യം സമ്പ്രതിശ്രുത്യ കൻയാരത്നം വിഗർഹ്യ നഃ।
കൃഷ്ണായാദാന്ന സത്രാജിത് കസ്മാദ് ഭ്രാതരമൻവിയാത് ॥ **4** ॥

ഏവം ഭിന്നമതിസ്താഭ്യാം സത്രാജിതമസത്തമഃ।
ശയാനമവധീൽലോഭാത് സ പാപഃ ക്ഷീണജീവിതഃ ॥ **5** ॥

സ്ത്രീണാം വിക്രോശമാനാനാം ക്രന്ദന്തീനാമനാഥവത്।
ഹത്വാ പശൂൻ സൗനികവൻമണിമാദായ ജഗ്മിവാൻ ॥ **6** ॥

സത്യഭാമാ ച പിതരം ഹതം വീക്ഷ്യ ശുചാർപിതാ ।
വ്യലപത്താത താതേതി ഹാ ഹതാസ്മീതി മുഹ്യതീ ॥ **7** ॥

തൈലദ്രോണ്യാം മൃതം പ്രാസ്യ ജഗാമ ഗജസാഹ്വയം ।
കൃഷ്ണായ വിദിതാർഥായ തപ്താഽഽചഖ്യൗ പിതുർവധം ॥ **8** ॥

തദാകർണ്യേശ്വരൗ രാജന്നനുസൃത്യ നൃലോകതാം ।
അഹോ നഃ പരമം കഷ്ടമിത്യസ്രാക്ഷൗ വിലേപതുഃ ॥ **9** ॥

ആഗത്യ ഭഗവാംസ്തസ്മാത് സഭാർയഃ സാഗ്രജഃ പുരം ।
ശതധൻവാനമാരേഭേ ഹന്തും ഹർതും മണിം തതഃ ॥ **10** ॥

സോഽപി കൃഷ്ണോദ്യമം ജ്ഞാത്വാ ഭീതഃ പ്രാണപരീപ്സയാ ।
സാഹായ്യേ കൃതവർമാണമയാചത സ ചാബ്രവീത് ॥ **11** ॥

നാഹമീശ്വരയോഃ കുർയാം ഹേലനം രാമകൃഷ്ണയോഃ ।
കോ നു ക്ഷേമായ കൽപേത തയോർവൃജിനമാചരൻ ॥ **12** ॥

കംസഃ സഹാനുഗോഽപീതോ യദ്ദ്വേഷാത്ത്യാജിതഃ ശ്രിയാ ।
ജരാസന്ധഃ സപ്തദശ സംയുഗാൻ വിരഥോ ഗതഃ ॥ **13** ॥

പ്രത്യാഖ്യാതഃ സ ചാക്രൂരം പാർഷ്ണിഗ്രാഹമയാചത ।
സോഽപ്യാഹ കോ വിരുധ്യേത വിദ്വാനീശ്വരയോർബലം ॥ **14** ॥

യ ഇദം ലീലയാ വിശ്വം സൃജത്യവതി ഹന്തി ച ।
ചേഷ്ടാം വിശ്വസൃജോ യസ്യ ന വിദുർമോഹിതാജയാ ॥ **15** ॥

യഃ സപ്തഹായനഃ ശൈലമുത്പാട്യൈകേന പാണിനാ ।
ദധാര ലീലയാ ബാല ഉച്ഛിലീന്ധ്രമിവാർഭകഃ ॥ **16** ॥

നമസ്തസ്മൈ ഭഗവതേ കൃഷ്ണായാദ്ഭുതകർമണേ ।
അനന്തായാദിഭൂതായ കൂടസ്ഥായാത്മനേ നമഃ ॥ **17** ॥

പ്രത്യാഖ്യാതഃ സ തേനാപി ശതധൻവാ മഹാമണിം।
തസ്മിൻ ൻയസ്യാശ്വമാരുഹ്യ ശതയോജനഗം യയൗ ॥ **18** ॥

ഗരുഡധ്വജമാരുഹ്യ രഥം രാമജനാർദനൗ।
അൻവയാതാം മഹാവേഗൈരശ്വൈ രാജൻ ഗുരുദ്രുഹം ॥ **19** ॥

മിഥിലായാമുപവനേ വിസൃജ്യ പതിതം ഹയം।
പദ്ഭ്യാമധാവത് സന്ത്രസ്തഃ കൃഷ്ണോഽപ്യൻവദ്രവദ് രുഷാ ॥ **20** ॥

പദാതേർഭഗവാംസ്തസ്യ പദാതിസ്തിഗ്മനേമിനാ।
ചക്രേണ ശിര ഉത്കൃത്യ വാസസോ വ്യചിനോൻമണിം ॥ **21** ॥

അലബ്ധമണിരാഗത്യ കൃഷ്ണ ആഹാഗ്രജാന്തികം।
വൃഥാ ഹതഃ ശതധനുർമണിസ്തത്ര ന വിദ്യതേ ॥ **22** ॥

തത ആഹ ബലോ നൂനം സ മണിഃ ശതധൻവനാ।
കസ്മിംശ്ചിത് പുരുഷേ ൻയസ്തസ്തമൻവേഷ പുരം വ്രജ ॥ **23** ॥

അഹം വിദേഹമിച്ഛാമി ദ്രഷ്ടും പ്രിയതമം മമ।
ഇത്യുക്ത്വാ മിഥിലാം രാജൻ വിവേശ യദുനന്ദനഃ ॥ **24** ॥

തം ദൃഷ്ട്വാ സഹസോത്ഥായ മൈഥിലഃ പ്രീതമാനസഃ।
അർഹയാമാസ വിധിവദർഹണീയം സമർഹണൈഃ ॥ **25** ॥

ഉവാസ തസ്യാം കതിചിൻമിഥിലായാം സമാ വിഭുഃ।
മാനിതഃ പ്രീതിയുക്തേന ജനകേന മഹാത്മനാ।
തതോഽശിക്ഷദ് ഗദാം കാലേ ധാർതരാഷ്ട്രഃ സുയോധനഃ ॥ **26** ॥

കേശവോ ദ്വാരകാമേത്യ നിധനം ശതധൻവനഃ।
അപ്രാപ്തിം ച മണേഃ പ്രാഹ പ്രിയായാഃ പ്രിയകൃദ് വിഭുഃ ॥ **27** ॥

തതഃ സ കാരയാമാസ ക്രിയാ ബന്ധോർഹതസ്യ വൈ।
സാകം സുഹൃദ്ഭിർഭഗവാൻ യാ യാഃ സ്യുഃ സാമ്പരായികാഃ ॥ **28** ॥

അക്രൂരഃ കൃതവർമാ ച ശ്രുത്വാ ശതധനോർവധം।
വ്യൂഷതുർഭയവിത്രസ്തൗ ദ്വാരകായാഃ പ്രയോജകൗ ॥ **29** ॥

അക്രൂരേ പ്രോഷിതേഽരിഷ്ടാ -
ന്യാസൻ വൈ ദ്വാരകൗകസാം।
ശാരീരാ മാനസാസ്താപാ
മുഹുർദൈവികഭൗതികാഃ ॥ **30** ॥

ഇത്യംഗോപദിശന്ത്യേകേ വിസ്മൃത്യ പ്രാഗുദാഹൃതം।
മുനിവാസനിവാസേ കിം ഘടേതാരിഷ്ടദർശനം ॥ **31** ॥

ദേവേഽവർഷതി കാശീശഃ
ശ്വഫൽകായാഗതായ വൈ।
സ്വസുതാം ഗാന്ദിനീം പ്രാദാത്
തതോഽവർഷത് സ്മ കാശിഷു ॥ **32** ॥

തത്സുതസ്തത്പ്രഭാവോഽസാവക്രൂരോ യത്ര യത്ര ഹ।
ദേവോഽഭിവർഷതേ തത്ര നോപതാപാ ന മാരികാഃ ॥ **33** ॥

ഇതി വൃദ്ധവചഃ ശ്രുത്വാ നൈതാവദിഹ കാരണം।
ഇതി മത്വാ സമാനായ്യ പ്രാഹാക്രൂരം ജനാർദനഃ ॥ **34** ॥

പൂജയിത്വാഭിഭാഷ്യൈനം കഥയിത്വാ പ്രിയാഃ കഥാഃ।
വിജ്ഞാതാഖിലചിത്തജ്ഞഃ സ്മയമാന ഉവാച ഹ ॥ **35** ॥

നനു ദാനപതേ ന്യസ്തസ്ത്വയ്യാസ്തേ ശതധൻവനാ।
സ്യമന്തകോ മണിഃ ശ്രീമാൻ വിദിതഃ പൂർവമേവ നഃ ॥ **36** ॥

സത്രാജിതോഽനപത്യത്വാദ് ഗൃഹ്ണീയുർദുഹിതുഃ സുതാഃ।
ദായം നിനീയാപഃ പിണ്ഡാൻ വിമുച്യർണം ച ശേഷിതം ॥ **37** ॥

തഥാപി ദുർധരസ്ത്വൻയെ -
സ്ത്വയ്യാസ്താം സുവ്രതേ മണിഃ।
കിന്തു മാമഗ്രജഃ സമ്യങ്
ന പ്രത്യേതി മണിം പ്രതി ॥ **38** ॥

ദർശയസ്വ മഹാഭാഗ ബന്ധൂനാം ശാന്തിമാവഹ।
അവ്യുച്ഛിന്നാ മഖാസ്ത്വേദ്യ വർതന്തേ രുക്മവേദയഃ ॥ **39** ॥

ഏവം സാമഭിരാലബ്ധഃ ശ്വഫൽകതനയോ മണിം।
ആദായ വാസസാച്ഛന്നം ദദൗ സൂര്യസമപ്രഭം ॥ **40** ॥

സ്യമന്തകം ദർശയിത്വാ ജ്ഞാതിഭ്യോ രജ ആത്മനഃ।
വിമൃജ്യ മണിനാ ഭൂയസ്തസ്മൈ പ്രത്യർപയത് പ്രഭുഃ ॥ **41** ॥

യസ്ത്വേതദ് ഭഗവത ഈശ്വരസ്യ വിഷ്ണോ -
ർവീർയാഢ്യം വൃജിനഹരം സുമംഗലം ച।
ആഖ്യാനം പഠതി ശൃണോത്യനുസ്മരേദ് വാ
ദുഷ്കീർതിം ദുരിതമപോഹ്യ യാതി ശാന്തിം ॥ **42** ॥

॥ ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം
സംഹിതായാം ദശമസ്കന്ധേ ഉത്തരാർധേ
സ്യമന്തകോപാഖ്യാനേ സപ്തപഞ്ചാശത്തമോഽധ്യായഃ ॥